

BALAKRISHNAN SINNAPPAN & SATU LAGI**lwn.****MARIAMMAH GANAPRAGASM & YANG LAIN;
ANTHONY SAMY ATPUTHAM (PIHAK KETIGA)**

MAHKAMAH TINGGI MALAYA, IPOH

VT SINGHAM H

[RAYUAN SIVIL NO: 12-94-2002]

18 APRIL 2006

GANTIRUGI: Kemalangan maut - Liabiliti - Meletak kenderaan di bahu jalan - Sama ada satu kecuai per se - Kenderaan dilanggar kenderaan lain yang dipandu laju - Sama ada liabiliti harus dibahagi - Tanggungan kesalahan wajar

GANTIRUGI: Kemalangan maut - Tuntutan gantirugi - Kehilangan tanggungan - Liabiliti dan kuantum - Jumlah gantirugi yang layak - Akta Undang-Undang Sivil 1956, s. 7(3)

Pada 21 Disember 1996 satu kemalangan telah berlaku di antara m/van yang dipandu oleh seorang Anthonysamy dan ditumpangi oleh seorang Kaniama dengan m/traktor yang diletakkan di bahu jalan oleh perayu kedua. Akibat dari kemalangan tersebut kedua-dua Anthonysamy ('simati pertama') dan Kaniama ('simati kedua') telah meninggal dunia. Fakta menunjukkan bahawa, sejurus sebelum kemalangan, simati pertama telah memotong dua buah kenderaan di hadapannya sekaligus memakan jalan kenderaan yang datang dari arah bertentangan. Menurut SP3, perbuatan simati pertama itu menyebabkan dia terpaksa memberhentikan bas yang dipandunya, bagi mengelakkan kemalangan dan memberi laluan kepada m/van simati pertama. Walaupun keterangan saksi bebas SP3 telah memperlihatkan kecuai simati pertama, yang arif hakim Mahkamah Sesyen ('hakim bicara'), namun begitu, telah memutuskan bahawa pemandu m/traktor (perayu kedua) yang meletakkan kenderaan di bahu jalan sebagai bertanggung 100% atas kemalangan yang berlaku. Berikutnya, dengan berdasarkan kepada liabiliti 100% perayu kedua, hakim bicara telah antara lain: (i) mengawardkan gantirugi bagi kehilangan tanggungan sebanyak RM1378 sebulan untuk tempoh empat tahun lima bulan berjumlah RM74,412 kepada balu dan anak-anak simati pertama (responden-responden); (ii) mengawardkan gantirugi am kerana kesakitan kepada anak simati kedua berjumlah RM6,800; dan (iii) menolak prosiding pihak ketiga yang diambil oleh perayu kedua terhadap

- A wakil peribadi simati pertama bagi menuntut sumbangan dan indemniti. Perayu-perayu merayu dan dihadapan yang arif hakim persoalan penting yang berbangkit adalah sama ada dapatan-dapatan yang dibuat oleh hakim bicara mengenai liabiliti dan kuantum gantirugi boleh dipertahankan atau harus diubah oleh
- B mahkamah semasa.

Diputuskan (membenarkan rayuan):

- C (1) Hakim bicara gagal mengambilkira banyak perkara atas keterangan yang dikemukakan dan gagal membuat penemuan-penemuan fakta serta inferens-inferens yang sewajarnya. Berdasarkan keterangan, dapatan beliau bahawa pemandu m/traktor bertanggungjawab 100% atas kemalangan adalah salah dan tidak dapat dikekalkan. (perenggan 30, 32, 33 & 38)
- D (2) Adalah jelas bahawa punca utama bagi kemalangan adalah pemanduan secara merbahaya dan tidak bertanggungjawab oleh simati pertama, pemandu m/van berkenaan. Simati pertama telah mengambil satu risiko besar apabila ia memotong dengan laju dua buah kenderaan di hadapannya
- E dan dalam masa yang sama bergerak dan menceroboh ke sebelah kanan jalan sekaligus menimbulkan satu keadaan merbahaya sehingga melanggar m/traktor yang terletak di bahu sebelah kanan jalan tersebut. (perenggan 18, 19 & 37)
- F (3) Perbuatan meletakkan kenderaan di bahu jalan oleh perayu kedua tidak boleh dianggap sebagai kecuaiian *per se* tanpa meneliti keseluruhan keterangan. Walau apapun, mengambilkira bahawa m/traktor tersebut sememangnya diletak di situ, mahkamah mempunyai budibicara untuk membahagi liabiliti.
- G Atas keterangan, adalah wajar untuk membahagikan liabiliti 75% terhadap pemandu m/van, simati pertama dan 25% terhadap pemandu m/traktor, perayu kedua. Perayu kedua dengan itu bertanggungjawab menggantirugi berdasarkan 25% liabiliti untuk kedua-dua kes di sini. (perenggan 28 & 43)
- H (4) Responden-responden gagal membuktikan atasimbangan kebarangkalian bahawa simati pertama telah memberi kepada balunya RM100 sehari. Selain itu, terdapat beberapa kekaburan dan ketakjelasan pada keterangan berkaitan isu ini.
- I Oleh yang demikian, gantirugi sebanyak RM1,378 sebulan seperti yang diawardkan oleh hakim bicara tidak harus dikekalkan. (perenggan 48)

- (4a) Taksiran gantirugi bagi tanggungan yang diawardkan oleh hakim bicara adalah berdasarkan kepada kiraan amaun yang salah. Beliau telah melakukan salah arahan apabila menerima bulat-bulat cadangan peguam-peguam tanpa membuat pertimbangan kehakimannya sendiri. Ini adalah satu kesilapan di atas fakta dan di sisi undang-undang. (perenggan 53) A
- (4b) Award sebanyak RM1,378 sebulan bagi kehilangan tanggungan diketepikan dan diubah kepada RM600 sebulan untuk tempoh empat tahun lima bulan berjumlah RM31,800. Selain itu, rayuan terhadap penolakan tuntutan pihak ketiga juga dibenarkan di mana pihak ketiga bertanggung 75% dan perayu kedua bertanggung 25% kepada tuntutan responden-responden serta tuntutan anak simati kedua. (perenggan 56) B

[Perintah sekadarnya.] C

Kes-kes yang dirujuk:

- Abdul Malek Hassan lwn. Mohammad Hihwan Mastuki & Anor* [1987] 1 CLJ 22; [1987] CLJ (Rep) 29 SC **(diikuti)**
- Abraham Ho Ah Loke lwn. William Manson-Hing* [1949] 15 MLJ 37 **(dirujuk)** D
- Ahmad Nordin Hj Maslan & Anor lwn. Eng Ngak Hua & Ors* [1985] 2 MLJ 431 **(diikuti)**
- Bracegirdle lwn. Oxley* [1947] 1 KB 349 **(dirujuk)**
- Chan Loo Khee lwn. Lai Siew San & Ors* [1971] 1 MLJ 253 **(diikuti)**
- Chan Peng Fook lwn. Kan Pak Lee* [1974] 2 MLJ 197 **(diikuti)** E
- Chan Yoke May lwn. Lian Seng Co Ltd & Anor* [1962] 28 MLJ 243 **(diikuti)**
- Chia Han Kiat lwn. Rex* [1937] 6 MLJ (SSR) 261
- Choo Kok Beng lwn. Choo Kok Hoe & Ors* [1984] 2 MLJ 165 **(diikuti)**
- Chow Yee Wah & Anor lwn. Choo Ah Pat* [1978] 2 MLJ 41 **(diikuti)** F
- Chu Choon Moi lwn. Ngan Sew Tin* [1986] 1 MLJ 34
- Chung Hwa Ying lwn. Phang Mun Mooi & Anor* [1987] 2 MLJ 693 **(diikuti)** G
- Coote lwn. Stone* [1971] WLR 279 **(diikuti)**
- Davies lwn. Powell Duffryn Associated Collieries Ltd* [1942] AC 601 **(diikuti)**
- Development & Commercial Bank Bhd lwn. Num Tjuan Sdn Bhd* [1989] 2 CLJ 98; [1989] 1 CLJ (Rep) 26 SC H
- Edwards lwn. Bairstow* [1956] AC 14 **(dirujuk)**
- Fardon lwn. Harcourt-Rivington* [1932] All ER 81
- Flint lwn. Lovel* [1936] 1 KB 354 **(diikuti)**
- Gammeli lwn. Wilson & Ors* [1982] AC 27 I
- Govinda Raju & Anor lwn. Laws* [1966] 1 MLJ 188 **(diikuti)**
- Gurcharan Kaur lwn. Rochi Silk Store* [1959] 25 MLJ 229
- Guthrie Waugh Bhd. lwn. Malaiappan Muthuchumaru* [1972] 2 MLJ 62

- A** Jafri Elias lwn. Khor Tang Seah [1992] 2 CLJ 1016 HC (**diikuti**)
Kelly lwn. WRN Contracting Ltd & Anor [1968] 1 WLR 279 (**diikuti**)
Kerry lwn. Carter [1969] 1 WLR 1372 (**diikuti**)
Lim Chai Oon & Anor lwn. Normah Ismail & Anor [1994] 2 CLJ 783 HC
(**dibezakan**)
- B** Lim Hye Chua lwn. Lim See Kiat [1940] 19 MLJ (SSR) 199 (**dirujuk**)
Lim Kim Chet & Anor lwn. Multar Masngud [1984] 2 CLJ 77; [1984] 1
CLJ (Rep) 23 PC (**diikuti**)
MA Clyde lwn. Wong Ah Mei & Anor [1970] 2 MLJ 183 (**diikuti**)
Mat Shah Mohamed & Anor lwn. Foo Say Meng & Ors [1984] 1 MLJ 237
(**diikuti**)
- C** Montgomerie & Co Ltd lwn. Wallace-James [1904] AC 73
Mulkh Raj Sharma lwn. Shanti Sroop [1984] 1 CLJ 24; [1984] 1 CLJ (Rep)
277 FC (**diikuti**)
Muniandi Periyar & Anor lwn. Eric Chew Wai Keat & Anor [2003] 4 CLJ
123 HC (**diikuti**)
- D** Nan Thiam Siew lwn. Chuang Wai Lan [1959] 25 MLJ 126 (**diikuti**)
Neo Chan Eng lwn. Koh Yong Hoe [1960] 26 MLJ 291 (**diikuti**)
Ng Chui Sia lwn. Maimon Ali [1983] 1 MLJ 110 (**diikuti**)
Ong Cheng Wah & Anor lwn. Supramaniam Arjunan [2001] 4 CLJ 202 HC
(**diikuti**)
Rasidin Partojo lwn. Frederick Kiai [1976] 2 MLJ 214 (**diikuti**)
- E** Renal Link (Kl) Sdn Bhd lwn. Dato' Dr Harnam Singh [1997] 3 CLJ 225
CA (**diikuti**)
Rubaidah Dirin (Suing As Widow Of Basia Bahari, Deceased, On Behalf Of
Herself And The Dependants Of The Deceased) lwn. Ahmad Ariffin [1997]
1 CLJ 447 CA (**diikuti**)
- F** Samar Mansor lwn. Mustafa Kamarul Ariffin [1974] 2 MLJ 71 (**diikuti**)
Siti Aisha Ibrahim lwn. Goh Cheng Hwai [1982] CLJ 544; [1982] CLJ
(Rep) 326 FC (**diikuti**)
Sivalingam Periasamy lwn. Periasamy & Anor [1996] 4 CLJ 545 CA
(**diikuti**)
Sornaratnam & Anor lwn. Ramalingam [1981] 1 MLJ 24 (**diikuti**)
- G** Tidy lwn. Battman [1934] 1 KB 319 (**diikuti**)
Tindok Besar Estate Sdn Bhd lwn. Tinjar Co [1979] 2 MLJ 229 (**diikuti**)
Woon Ngee Yew & Ors lwn. Ng Yoon Thai & Ors [1941] 10 MLJ (FMSR)
37 (**diikuti**)
Yahaya Mohamad lwn. Chin Tuan Nam [1975] 2 MLJ 117 (**diikuti**)
- H** Yap Ami & Anor lwn. Tan Hui Pang [1982] CLJ 410; [1982] CLJ (Rep)
367 FC (**diikuti**)
Yew You & Anor lwn. Mah Poay Koh & Anor [1970] 1 MLJ 57 (**diikuti**)

Perundangan yang dirujuk:

- Civil Law Act 1956, s. 7(3)(i)
I Civil Procedure Code, s. 12(4)
Evidence Act 1950, s. 103

Highway Code, s. 25
Road Traffic Rules 1959, r. 12
Road Transport Act 1987, s. 68(3)

A

Bagi pihak perayu/defendan - Suresh Hari Krishnan; T/n Lim Him Wee & Co

Bagi pihak responden/plaintif - V Selvaratnam; T/n V Selva & Assoc

B

Dilaporkan oleh WA Sharif

PENGHAKIMAN

C

VT Singham H:

[1] Ini adalah satu rayuan terhadap keputusan Hakim Mahkamah Sesyen Ipoh yang diberikan pada 21 Ogos 2002 dalam satu kes tuntutan ganti rugi yang berpunca daripada satu kemalangan jalanraya di mana perayu kedua didapati 100% cuai dan seterusnya tuntutan plaintif-plaintif dibenarkan dengan kos. Dalam kes itu, plaintif-plaintif iaitu balu dan lima orang anak si mati pertama telah memfailkan satu tuntutan ganti rugi (lihat Saman No: 53-295-1997) di atas kematian suami dan bapanya dalam satu kemalangan yang berlaku pada 21 Disember 1996 di antara m/traktor No: AAE 1231 dan m/van No: BBQ 951 yang dipandu oleh simati pertama bersama seorang penumpang bernama V. Kaniama.

D

E

F

[2] Maligah a/p K. Patchee (umur 30 tahun) iaitu anak kepada penumpang (simati kedua) juga telah memfailkan satu tuntutan sivil yang berasingan di Mahkamah Majistret Sitiawan (lihat Saman No: 73-24-1997) terhadap pemandu m/traktor tersebut untuk kesakitan (for pain and suffering) selama satu bulan, perbelanjaan pengkebumian, faedah dan kos di mana kedua-dua kes iaitu Saman No: 73-24-1997 dipindahkan ke Mahkamah Sesyen Ipoh dan telah disatukan dengan Saman No: 53-295-1997 di atas permohonan pada 14 Julai 1997 dan didengar bersama.

G

H

[3] Pemandu m/traktor tersebut yang didakwa dan dinamakan defendan dalam kedua-dua tuntutan di atas telah memfailkan prosiding pihak ketiga dalam kes Saman No: 73-24-1997 terhadap wakil peribadi Anthonysamy a/l Atputham-simati iaitu pemandu m/van di mana wakil peribadi dinamakan sebagai pihak ketiga dalam tuntutan tersebut supaya pemandu m/traktor dapat menuntut sumbangan dan tanggung rugi (indemnity) terhadap wakil peribadi simati pertama tersebut.

I

A **[4]** Rayuan ini adalah terhadap keputusan Hakim Mahkamah Syeyen di atas kedua-dua kes.

[5] Fakta kes adalah seperti berikut:

B (1) Pada 21 Disember 1996 lebih kurang jam 3 petang m/van No: BBQ 951 yang dipandu oleh Anthonysamy a/l Atputham (umur 45 tahun 10 bulan ketika itu) (sekarang simati pertama) menuju dari arah Taiping menghala ke Pantai Remis. Dalam m/van tersebut ada seorang penumpang bernama V. Kaniama (umur 60 tahun ketika itu) (sekarang simati kedua).

C (2) Simati pertama yang memandu m/van tersebut memotong dua buah kenderaan di hadapannya yang juga menuju ke arah Pantai Remis, bergerak ke jalan bertentangan dan melanggar pada m/traktor tersebut yang terletak (parked) di sebelah kanan di mana bahagian kiri m/traktor berada di atas jalan dan sebahagian lagi di sebelah kanan berada di tepi bahu jalan (side table) menghala ke Pantai Remis di Kg. Sg. Tuntum, Pengkalan Baru, Pantai Remis.

D (3) Dalam kemalangan tersebut, pemandu m/van telah meninggal dunia di tempat kejadian manakala penumpang V. Kaniama meninggal dunia selepas satu bulan pada 21 Januari 1997 di Hospital Sg. Bakap, Pulau Pinang. Penumpang tersebut pada mulanya dimasukkan ke Hospital Taiping pada 21 Disember 1996 tetapi di atas permintaan anaknya yang tinggal dekat Sg. Bakap, penumpang (si mati kedua) tersebut telah dipindahkan ke Hospital Sg. Bakap pada 18 Januari 1997 dan beliau meninggal dunia pada 21 Januari 1997.

E (4) Dalam perbicaraan di Mahkamah Rendah, seorang saksi bebas iaitu pemandu m/bas No: ABW 4412, Abd Samad bin Abu Hashim yang menjadi saksi bagi kes plaintif-plaintif memberi keterangan bahawa beliau memandu m/bas tersebut dari arah Pantai Remis menghala ke Taiping. Pada masa itu, beliau memandu m/bas dari arah bertentangan dengan m/van di mana beliau lihat m/van tersebut memotong dua buah kenderaan dalam keadaan laju menceroboh jalan beliau di mana pemandu m/bas tersebut terpaksa berhenti m/bas untuk memberi laluan kepada m/van dan pada masa itu beliau lihat m/van tersebut melanggar m/traktor tersebut yang diletak (parked) di tepi jalan, di mana bahagian kiri m/traktor berada di atas jalan dan sebahagian lagi di atas tepi bahu jalan.

Sebaliknya keluarga simati pertama menuduh dalam pernyataan tuntutan bahawa pemandu m/traktor tersebut adalah cuai kerana telah menghalang (obstruct) laluan simati di mana keseluruhan m/traktor diletak di atas jalan.

A

[6] Selepas perbicaraan penuh didengar oleh empat orang Hakim Mahkamah Sesyen yang berlainan yang telah mengambil alih kes ini dalam tempoh perbicaraan, Hakim Mahkamah Sesyen yang keempat pada 21 Ogos 2002 mendapati pemandu m/traktor 100% cuai terhadap kemalangan tersebut di mana ia menyebabkan kematian dua orang tersebut dan mendapati simati yang memandu m/van bebas daripada sebarang liabiliti atau kecuai. Seterusnya Hakim Mahkamah Sesyen juga menolak tuntutan terhadap pihak ketiga yang difailkan oleh pemandu m/traktor terhadap wakil peribadi simati pemandu m/van.

B

C

[7] Award yang diberi oleh Hakim Mahkamah Sesyen bagi ganti rugi kepada balu dan lima orang anak si mati pertama adalah seperti berikut:

D

(1) Ganti rugi am bagi kehilangan (loss of dependency) RM1,378 sebulan untuk empat tahun lima bulan berjumlah RM74,412.

E

(2) Ganti rugi bagi kehilangan (bereavement) RM10,000.

(3) Ganti rugi khas sebanyak RM11,500 iaitu, RM2,000 untuk kos pengkebumian dan RM9,500 sebagai kos membaiki m/van tersebut.

F

(4) Faedah-faedah di atas kadar 8% setahun di atas ganti rugi am dari tarikh saman pada 28 Jun 1996 hingga tarikh penghakiman pada 21 Ogos 2002 dan pada kadar 4% ke atas perbelanjaan pengkebumian RM2,000 dari tarikh kemalangan pada 21 Disember 1996 sehingga tarikh penghakiman 21 Ogos 2002 dan selepas itu pada kadar 8% setahun ke atas penghakiman sehingga tarikh penyelesaian.

G

[8] Bagi tuntutan anak kepada si mati kedua yang telah meninggal dunia dalam kemalangan di Saman No: 73-24-1997, award yang diberi oleh Hakim Mahkamah Sesyen adalah seperti berikut:

H

1. Bagi ganti rugi am sebanyak RM6,800 untuk kesakitan (pain and suffering) dalam tempoh masa sebulan selepas simati mengalami kecederaan sehingga kematian pada 21 Januari 1997.

I

- A

 2. Perbelanjaan pengkebumian sebanyak RM2,000 dan faedah pada kadar 4% dari tarikh 21 Disember 1996 sehingga 21 Ogos 2002 iaitu tarikh saman dan seterusnya pada kadar 8% di atas award pengkebumian sehingga penyelesaian.
- B

 3. Faedah pada kadar 8% setahun dari tarikh saman pada 6 Mac 1997 sehingga tarikh penghakiman pada 21 Ogos 2002.

C

[9] Oleh kerana defendan-defendan tidak berpuas hati terhadap keputusan Hakim Mahkamah Sesyen, satu rayuan telah difailkan di Mahkamah Tinggi Ipoh terhadap isu liabiliti dan award ganti rugi dan penolakkan saman pihak ketiga.

D

[10] Setelah meneliti dan membaca rekod rayuan, dan hujahan-hujahan bertulis oleh kedua-dua pihak bersama autoriti-autoriti yang dikemukakan dan autoriti-autoriti lain dan mendengar hujahan-hujahan lanjutan, keputusan mahkamah ini adalah seperti berikut:

Liabiliti

E

[11] Dalam rayuan ini, perkara yang penting untuk dipertimbangkan oleh mahkamah ini adalah, sama ada Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana tersilap di atas pendapat dari segi fakta atau undang-undang atau kedua-dua fakta dan undang-undang. (Rujuk kes *Samar binte Mansor lwn. Mustafa Kamarul Ariffin* [1974] 2 MLJ 71). Sekiranya mahkamah ini mendapati terdapat kesilapan oleh Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana, adalah tugas mahkamah ini yang bersidang sebagai Mahkamah Rayuan untuk membetulkan kesilapan tersebut. Dalam kes *Chia Han Kiat lwn. Rex* [1937] 6 MLJ (SSR) 261 (Terrell, Pemangku Hakim Besar) berkata:

H

 This is admittedly an appeal against findings of fact, and I fully indorse the principle that an appellate court should but rarely interfere with the conclusions arrived at by the Judge or Magistrate who has had the advantage of hearing the witnesses and obtaining an impression of their veracity from their demeanour. But it is the duty of an Appellate Court to be Judge of fact as well as of law, and it would be abrogating its functions if it made a hard and fast rule never to interfere with findings of fact, and felt bound to support a judgment which, on a review of all the evidence, it considered to be clearly wrong.

I

[12] Di atas pemerhatian yang dibuat dalam kes *Chia Han Kiat lwn. Rex*, adalah perlu untuk mahkamah ini meneliti (examine) keterangan-keterangan untuk memastikan sama ada pendapat oleh Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana boleh dijustifikasikan dan dikekalkan (justified and be sustained).

A

[13] Mahkamah ini berpendapat bahawa pendapat (finding) Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana terhadap liabiliti di mana perayu kedua (pemandu m/traktor) didapati 100% bertanggungjawab di atas kemalangan adalah bertentangan dengan keterangan (against the weight of the evidence) yang dikemukakan dan tidak berasas dari segi undang-undang. Mahkamah ini juga berpuas hati bahawa pendapat Hakim Mahkamah Sesyen bukanlah satu keadaan di mana keputusan dibuat berdasarkan mendengar dan menyaksikan kesemua saksi-saksi memberi keterangan di mana mahkamah ini yang bersidang sebagai Mahkamah Rayuan tidak ada peluang seperti mahkamah perbicaraan dan kebiasaannya tidak masuk campur terhadap keputusan tersebut. (Rujuk kes (i) *Yahaya bin Mohamad lwn. Chin Tuan Nam* [1975] 2 MLJ 117 (ii) *Siti Aisha binti Ibrahim lwn. Goh Cheng Hwai* [1982] CLJ 544; [1982] CLJ (Rep) 326 dan (iii) *Renal Link (Kl) Sdn. Bhd. lwn. Dato' Dr. Harnam Singh* [1997] 3 CLJ 225).

B

C

D

E

[14] Dalam rayuan ini, mahkamah ini mendapati bahawa perbicaraan didengar oleh empat Hakim Mahkamah Sesyen yang berlainan dan bukan oleh hakim yang membuat keputusan, di mana Hakim Mahkamah Sesyen pertama mendengar sebahagian keterangan seorang saksi (SP1), Hakim Mahkamah Sesyen kedua mendengar sebahagian lagi keterangan saksi pertama (SP1) dan saksi kedua (SP2), Hakim Mahkamah Sesyen ketiga mendengar tiga orang saksi SP3, SP4 dan SP5 dan Hakim Mahkamah Sesyen keempat mendengar seorang saksi sahaja (SP6) bagi plaintif dan seorang saksi bagi defendan (SD1).

F

G

[15] Dalam rayuan ini, prinsip bahawa Mahkamah Rayuan harus berhati-hati dan tidak mengganggu pendapat fakta mahkamah perbicaraan yang mendengar dan melihat saksi-saksi memberi keterangan tidak dipakai kerana keterangan saksi-saksi didengar oleh empat Hakim Mahkamah Sesyen yang berlainan seperti yang dinyatakan di atas di mana Hakim Mahkamah Sesyen yang memberi keputusan mendengar dan melihat hanya dua orang saksi yang memberi keterangan. (In the instant appeal, the legal principle that the appellate court should be slow to disturb the findings of fact of the trial court who had heard and seen the witnesses

H

I

- A giving evidence does not apply as the evidence given at the trial was heard by four different Sessions Court Judges, the first Sessions Court Judge heard part the evidence of one witness who had not completed his evidence, the second Sessions Court Judge heard the other part of the evidence of the first witness and the
- B second witness, the third Sessions Court Judge heard three witnesses and the fourth Sessions Court Judge who found the defendant 100% liable heard the last two witnesses.) (Rujuk kes (i) *Sornaratnam & Anor lwn. Ramalingam* [1981] 1 MLJ 24 di ms 25, (ii) *Mulkh Raj Sharma lwn. Shanti Sroop* [1984] 1 CLJ 24; [1984] 1 CLJ (Rep) 277 dan (iii) *Mat Shah bin Mohamed & Anor lwn. Foo Say Meng & Ors.* [1984] 1 MLJ 237 di ms 242-243).
- C

- [16] Prinsip undang-undang bahawa Mahkamah Rayuan seharusnya berhati-hati (be slow) untuk masuk campur di atas pendapat fakta oleh mahkamah perbicaraan di mana telah mendengar dan melihat saksi-saksi memberi keterangan tidak boleh diambil atau diterima sebagai ‘stereotyped formula’ kerana setiap rayuan adalah berdasarkan kepada fakta bersendirian dan individu, atau ‘misdirection’ atau ‘non-direction’ oleh mahkamah perbicaraan dan meneliti di atas satu kes ke satu kes (on a case to case basis). (The legal principle that the appellate court should be slow to disturb the findings of fact of the trial court who had heard and seen the witnesses giving evidence should not taken as ‘stereotyped formula’ as each appeal is based on its own individual
- D facts, misdirection or non-direction by the trial court and must necessarily be determined only upon a case-by-case basis. The root of liability is negligence and what is negligence depends on the facts, which the trial court must evaluate judiciously).
- E
- F

- G [17] Oleh itu, dan di atas keadaan dan fakta dalam rayuan ini, mahkamah ini yang bersidang sebagai Mahkamah Rayuan berhak untuk masuk campur terhadap pendapat Hakim Mahkamah Sesyen keempat yang memberi keputusan, sekiranya mahkamah ini mendapati pendapat keputusan itu adalah bertentangan dengan berat keterangan atau ‘fundamentally flawed’ atau terdapat
- H kesilapan dari segi undang-undang atau fakta (misdirection in law and in fact) dan tidak dapat dikekalkan di atas fakta-fakta kes. (Rujuk kes (i) *Kerry lwn. Carter* [1969] 1 WLR 1372 di ms 1376, (ii) *Rasidin bin Partojo lwn. Frederick Kiai* [1976] 2 MLJ 214), (iii) *Choo Kok Beng lwn. Choo Kok Hoe & Ors.* [1984] 2 MLJ 165 di ms 168-169, (iv) *Lim Kim Chet & Anor lwn. Multar bin Masngud* [1984] 2 CLJ 77; [1984] 1 CLJ (Rep) 23 (v) *Sivalingam a/l*
- I

Periasamy lwn. Periasamy & Anor [1996] 4 CLJ 545, (vi) *Ong Cheng Wah & Anor lwn. Supramaniam Arjunan* [2001] 4 CLJ 202 dan (vii) *Muniandi a/l Periyar & Anor lwn. Eric Chew Wai Keat & Anor* [2003] 4 CLJ 123). A

[18] Dalam rayuan ini, perkara yang perlu dipertimbangkan dan ditegaskan adalah bahawa jalan di mana kemalangan berlaku adalah satu jalan yang lurus, kemalangan berlaku pada siang hari iaitu pada jam lebih kurang 3 petang di mana tidak ada keterangan bahawa cuaca tidak baik atau sebarang halangan (obstruction) penglihatan pemandu m/van (simati pertama) untuk lihat m/traktor dari jarak yang jauh. Sebenarnya, pemandu m/bas (SP3) seorang saksi bagi plaintif yang merupakan seorang saksi bebas dengan jelas memberi keterangan bahawa pemandu m/van (simati pertama) memotong dua kenderaan dihadapannya dan memandu dengan laju sehingga di mana SP3 terpaksa berhenti m/basnya di tepi jalan untuk memberi laluan kepada m/van yang dipandu oleh simati pertama kerana m/van tersebut telah menghala ke arah m/bas tersebut. Di sini adalah penting untuk ambil perhatian bahawa tidak ada keterangan daripada saksi bebas (SP3) bahawa m/traktor tersebut ada menghalang m/bas tersebut di mana andaian yang boleh dibuat adalah m/traktor tersebut tidak diletak di atas jalan keseluruhannya seperti yang dikatakan oleh SP3. B C D E

[19] Mahkamah ini berpendapat bahawa punca utama (main cause) bagi kemalangan di rayuan ini adalah disebabkan pemanduan secara merbahaya oleh pemandu m/van (simati pertama) dan kurang bertanggungjawab (lack of road sense and skill). (Rujuk (i) Seksyen 25 Kanun Lebuhraya (Highway Code) dibaca bersama s. 68(3) Akta Pengangkutan Jalan 1987, (ii) *Govinda Raju & Anor lwn. Laws* [1966] 1 MLJ 188 di ms 190 (iii) *M.A. Clyde lwn. Wong Ah Mei & Anor* [1970] 2 MLJ 183 dan (iv) *Chan Peng Fook lwn. Kan Pak Lee* [1974] 2 MLJ 197 di ms 197-198). F G

[20] Mahkamah ini berpendapat bahawa mana-mana pemandu yang memandu dengan tidak berhati-hati, mewujudkan dan menghadapi situasi merbahaya dengan sendirinya seperti dalam rayuan ini tidak boleh menyalahkan sesiapa kecuali dirinya sendiri. Dalam kes ini pemandu m/van (simati pertama) sepatutnya mencuba untuk serta merta memperlahankan kelajuan dan mengawal kenderaan sebaik sahaja beliau melihat m/traktor tersebut dan tidak mengambil satu risiko yang besar seperti yang dilakukan oleh pemandu m/van (simati pertama) di mana beliau memotong H I

- A** dua buah kenderaan di hadapannya dalam keadaan laju di mana keadaan pada masa itu adalah tidak selamat dan ada kemungkinan beliau dapat melihat m/traktor yang diletakkan di sebelah kanan di tepi jalan sekiranya pemandu m/van (simati pertama) memandu dalam keadaan berhati-hati dan cermat.
- B**
- [21]** Satu lagi perkara yang penting untuk dipertimbangkan terhadap liabiliti adalah keterangan SP3 di mana beliau berkata bahawa m/bas yang dipandu oleh beliau dari arah Pantai Remis menghala ke arah Taiping telah berhenti dan memberi laluan kepada m/van di mana m/van yang dipandu oleh simati pertama telah masuk dan menghalang laluan beliau pada masa m/van memotong dua buah kenderaan di hadapan m/van tersebut. Daripada keterangan SP3, iaitu seorang saksi bebas dan saksi bagi kes plaintif dan setelah meneliti bersama dengan keterangan-keterangan lain termasuk keterangan senyap, andaian munasabah yang boleh dibangkitkan seperti dinyatakan terlebih dahulu dan diperhatikan oleh mahkamah ini adalah m/traktor diletak di tepi jalan, di mana sebahagian m/traktor di bahu jalan dan sebahagian di atas jalan dan bukan keseluruhan m/traktor di atas jalan seperti dihujah oleh peguam bagi responden-responden.
- C**
- D**
- E** Perkara ini adalah jelas kerana sekiranya keseluruhan m/traktor berada di atas jalan seperti dituduh oleh plaintif-plaintif di pernyataan tuntutan ia mungkin menghalang m/bas dan sekiranya m/traktor ada menghalang m/bas, SP3 mungkin akan berkata sedemikian dan tidak mungkin beliau berhenti untuk memberi laluan kepada m/van tersebut. (This is a clear case where the deceased overtook two vehicles at a fast speed when it was not save to do so, encroached onto the wrong side of the road and collided into a stationary m/tractor which was parked on the side of the road
- F**
- G** on a bright day and on a straight stretch of road where there was no obstruction to his visibility. In fact, the evidence of the driver of the m/bus, an independent eye witness who testified for the plaintiffs had also placed the blame on the deceased-driver).
- H**
- [22]** Sebaliknya dan sekiranya m/traktor telah diletak keseluruhan di atas jalan seperti dihujah oleh peguam bagi responden-responden, risiko yang diambil atau diwujudkan oleh pemandu m/van (simati pertama) adalah satu keadaan yang merbahaya. Seterusnya seorang pemandu yang munasabah di posisi pemandu m/van (simati pertama) tidak akan mengambil risiko yang besar seperti dilakukan oleh beliau dengan memotong dua buah kenderaan sekali gus (at a stretch) di mana dan sekiranya terdapat m/traktor di atas jalan atau laluan dan tidak mungkin berjaya
- I**

dilepasi tanpa menyebabkan satu pelanggaran dan ini boleh dikatakan satu kecuaiian. Di atas keterangan yang direkodkan di rekod rayuan, didapati pemandu m/van (simati pertama) telah memandu dalam keadaan laju dan tidak berhati-hati dan gagal mengambilkira keselamatan penumpang dalam m/van tersebut, dan gagal memberi perhatian (inattentive) kepada keadaan dan kenderaan lain di jalan raya pada masa beliau memotong kedua-dua kenderaan di hadapannya. Dalam kemalangan ini, perkara yang perlu diberi perhatian dan pertimbangan oleh Mahkamah ini adalah kes ini bukan satu keadaan di mana pemandu m/van (simati pertama) dikejutkan dengan satu kecemasan yang tiba-tiba atau satu kecemasan yang disebabkan oleh pihak-pihak lain iaitu pemandu m/traktor, tetapi suatu kecemasan tiba-tiba ditimbulkan dan disebabkan oleh pemandu m/van (simati) itu sendiri. (Rujuk kes *Govinda Raju & Anor lwn. Laws* [1966] 1 MLJ 188 di ms 190).

[23] Mahkamah ini juga telah mengambil kira dan harus dibezakan satu situasi di mana kemalangan berlaku dalam keadaan di mana kenderaan diletak tanpa lampu (unlighted) pada waktu malam di atas jalan raya yang tidak ada lampu jalan (street lights) dan gelap atau penglihatan (visibility) tidak jelas atau cerah dari arah bertentangan dari jarak yang jauh dengan satu situasi yang lain, di mana kenderaan diletakkan di tepi jalan pada waktu siang, cuaca cerah dan tidak ada sebarang halangan bagi penglihatan atau pandangan (visibility) pada pemandu kenderaan yang datang dari arah bertentangan serta jalannya lurus dan sama rata seperti dalam kes di hadapan mahkamah ini.

[24] Dalam rayuan ini, jalan di tempat kemalangan adalah lurus, tidak ada sebarang halangan kelihatan atau pandangan (visibility) dari arah bertentangan, waktu kemalangan adalah pada hari siang jam 3 petang, m/traktor diletak di tepi bahu jalan yang boleh dilihat dari jarak yang jauh tetapi pemandu m/van (simati pertama) masih memotong dua buah kenderaan di hadapannya masuk ke sebelah kanan jalannya, sehingga menceroboh laluan m/bas yang dipandu oleh SP3 yang datang dari bertentangan sehingga melanggar m/traktor yang diletak di tepi bahu jalan walaupun sebahagiannya diletak di atas jalan dan sebahagian di bahu jalan. (The risk created by the deceased-driver of the m/van and the manner in which he drove the m/van is so obvious and serious that no reasonable driver who was in the position of the deceased-driver would take such a risk of overtaking two vehicles at a stretch where there was the m/tractor parked on the right side of the m/van and where at the same time it may not be possible to pass through

- A without colliding into the m/tractor and when at the same time, the m/bus driven by PW3 was approaching from the opposite direction and this act on the part of the deceased-driver can also be considered as reckless driving).
- B [25] Fakta-fakta kes bagaimana kemalangan berlaku dalam kes-kes yang dirujuk oleh kedua-dua pihak boleh dan harus dibezakan apabila dibandingkan dengan fakta kes dalam rayuan ini seperti dilihat di rekod rayuan dan tidak semestinya mengikat mahkamah ini. Dalam kes *Ahmad Nordin bin Haji Maslan & Anor lwn. Eng Ngak Hua & Ors.* [1985] 2 MLJ 431 di ms 434 di mana YA Syed Agil Barakbah HMA berkata:
- C

It is not appropriate in our view to use on reported cases as guidelines since there is no fixed formula on which apportionment can be worked on. All depends on the discretion of the trial judge and has to be considered in the light of the facts and circumstances of a particular case. It is therefore a question of fact.

- D
- E [26] Dalam kes *Woon Ngee Yew And Others lwn. Ng Yoon Thai And Others* [1941] 10 MLJ (F.M.S.R.) 37, McElwaine CJ (SS) yang memberi keputusan majoriti bagi Mahkamah Rayuan berkata di ms 43:

An appellate court should be very loath to differ on a finding of fact by a Court which has seen and heard the witnesses but if the learned Judge can be shewn to have misdirected himself on the evidence, or to have rejected evidence for a wrong reason or to have drawn an inference from evidence which was equally capable of supporting a different inference it may be the duty of an appellate Court to interfere. (emphasis added).

- F
- G [27] Dalam rayuan ini, mahkamah ini berpendapat bahawa Hakim Mahkamah Sesyen keempat bukan sahaja tersilap di atas pendapat beliau tetapi alasan yang diberi oleh beliau juga tidak memuaskan dan tidak berasas dari segi undang-undang di mana perayu kedua telah didapati 100% bertanggungjawab. (Rujuk kes
- H *Lim Hye Chua lwn. Lim See Kiat* [1940] 19 MLJ (SSR) 199 dan *Abraham Ho Ah Loke lwn. William Manson-Hing* [1949] 15 MLJ 37 di ms 42).

- I [28] Mahkamah ini berpendapat bahawa ini adalah satu kes di mana pemandu m/van (simati pertama) mengambil risiko yang amat besar apabila beliau memotong dua buah kenderaan di hadapannya di mana keadaan adalah tidak selamat dan mungkin menghalang

penglihatan pemandu m/van (simati pertama) terhadap kenderaan yang datang atau diletakkan di arah bertentangan dan sekiranya pemandu m/van (simati) memandu secara berhati-hati ia boleh melihat m/traktor dari jarak yang jauh di mana telah diletakkan di tepi jalan di arah bertentangan tetapi pemandu m/van (simati pertama) masih memotong dua buah kenderaan tersebut dalam keadaan laju dan melanggar m/traktor yang terletak di sebelah kanan di tepi jalan pada waktu siang hari. Mahkamah ini mendapati bahawa perayu kedua yang meletak m/traktor di tepi jalan di sebelah kanan tidak semestinya melakukan kecuaiian (*not negligent per se*) yang boleh diterima semata-mata sebagai satu kecuaiian tanpa meneliti keterangan keseluruhan melainkan mungkin terdapat satu kemungkiran (*breach*) di bawah k. 12 Kaedah-Kaedah Lalu Lintas 1959, (Road Traffic Rules 1959 L.N. 166/1959) di mana setiap kes dipertimbangkan di atas fakta dan keadaan kes individu. (Rujuk kes (i) *Tidy lwn. Battman* [1934] 1 KB 319 di ms 322, (ii) *Kelly lwn. W.R.N. Contracting Ltd. & Anor* [1968] 1 WLR 279 (iii) *Chan Loo Khee lwn. Lai Siew San & Ors.* [1971] 1 MLJ 253 di ms 254 dan (iv) *Coote lwn. Stone* [1971] WLR 279).

[29] Dalam kes *Fardon lwn. Harcourt-Rivington* [1932] All ER 81, di ms 83, Lord Dunedin berkata:

The root of this liability is negligence and what is negligence depends on the facts with which you have to deal. If the possibility of the danger emerging is reasonably apparent, then to take no precautions is negligence, but if the possibility of danger emerging is only a mere possibility which would never occur to the mind of a reasonable man, then there is no negligence in not having taken extraordinary precautions.

Lord Macmillan said:

Members of the public motor owners, and pedestrians alike, in their use of the highway, owe to each other a duty to take care that they do not injure each other. The mere circumstance of being on a highway brings them into a relationship with each other from which relationship arises the duty to have regard for each other's safety. In each case the question is whether there is any evidence of such carelessness in fact as amounts to negligence in law – that is to breach of the duty to take care. To fulfil the duty the user of the road is not bound to guard against every conceivable eventuality, but only against such eventualities as a reasonable man ought to foresee as being within the ordinary range of human experience. (Rujuk kes *K.R. Taxi Service Ltd. & Anor lwn. Zaharah & Ors* [1969] 1 MLJ 49).

- A** [30] Mahkamah ini berpendapat bahawa Hakim Mahkamah Sesyen gagal mengambil kira banyak perkara di atas keterangan yang dikemukakan dan gagal membuat andaian (inferences) sepatutnya di mana adalah jelas didapati bertentangan (unfavourable) di atas fakta-fakta kes responden-responden.
- B** [31] There should be no place for personal sentiments or sympathy in a claim for damages in a negligence suit which if entertained would cloud judicial vision and reasoning in determining the issue of liability. If the deceased-driver of the m/
- C** van involved in the accident is found to be the sole or substantial author of his own misfortune, the sessions court judge must be prepared and readily say so in his findings and not deviate from the evidence and abrogate his or her judicial function and find in favour of the deceased's family where it is glaringly against the
- D** weight of evidence. Such finding invites or imports criticism on appeal and in the instant appeal it was rightfully attacked on the facts and point of law. (Rujuk kes (i) *Montgomerie & Co. Ltd. lwn. Wallace-James* [1904] AC 73 di ms 76, (ii) *Bracegirdle lwn. Oxley* [1947] 1 KB 349 di ms 358, (iii) *Edwards lwn. Bairstow* [1956] AC 14 di ms 36 dan (iv) *Gurcharan Kaur lwn. Rochi Silk Store* [1959] 25 MLJ 229 di ms 231-232.
- E**
- [32] Mahkamah ini berpuas hati bahawa pendapat oleh Hakim Mahkamah Sesyen terhadap liabiliti adalah salah (plainly wrong) dan sekiranya terdapat sebarang peluang atau kesempatan untuk beliau melihat dan mendengar dua orang saksi-saksi tidak mencukupi untuk menjelaskan pendapatnya (his conclusion). (Lihat kes *Chow Yee Wah & Anor lwn. Choo Ah Pat* [1978] 2 MLJ 41 di ms 43).
- F**
- G** [33] Pada keseluruhan fakta-fakta termasuk keterangan pegawai penyiasat (SP1) dalam rayuan ini mengenai kerosakan kepada kedua-dua kenderaan yang terlibat, keterangan saksi bebas (SP3), keterangan senyap yang dikemukakan di perbicaraan dan keterangan perayu kedua (DW1), mahkamah ini berpendapat
- H** bahawa pendapat Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana yang mendapati perayu kedua iaitu pemandu m/traktor 100% bertanggungjawab tidak dapat dikekalkan di atas fakta atau dari segi undang-undang. (Rujuk kes *Chung Hwa Ying lwn. Phang Mun Mooi & Anor* [1987] 2 MLJ 693 di mana YA Syed Agil Barakbah
- I** bagi Mahkamah Agong berkata di ms 694:

In normal cases, the appellate court is reluctant to interfere with the Judge's conclusion on the facts because as a trial Judge he has the opportunity to see and hear the witnesses and is in a better position to weigh their evidence. In the present appeal, however, he has failed to make proper use of this opportunity and has come to a wrong conclusion on the facts which in the circumstances necessitate this Court to interfere and prevent a miscarriage of justice.

A

B

[34] Soalan yang timbul dalam kes ini adalah, sekiranya pemandu m/van (simati pertama) tidak memotong dua buah kenderaan dihadapannya tetapi mengikut kedua buah kenderaan tersebut di jalan besar sehingga mendapati laluan yang selamat untuk memotong dua buah kenderaan tersebut, sama ada kemalangan masih berlaku sehingga m/van yang dipandu oleh simati pertama melanggar m/traktor tersebut. Mahkamah ini berpendapat kemalangan ini tidak mungkin berlaku sekiranya pemandu m/van (simati pertama) tidak mengambil risiko yang besar seperti dinyatakan di atas. Dalam kes kecuaiian, harus diingatkan bahawa beban buktian adalah terletak kepada penuntut (claimant), iaitu responden-responden dalam rayuan ini dan buktian ini dibuat di tahap imbalan kebarangkalian dan perayu-perayu/defendan-defendan tidak mempunyai tugas atau beban untuk membuktikan sebaliknya. (Rujuk s. 103 Akta Keterangan 1950).

C

D

E

[35] Di sini perlu ditegaskan bahawa adalah tugas responden-responden untuk membuktikan kecuaiian terhadap perayu kedua di atas tahap imbalan kebarangkalian dan bukan tugas perayu untuk membuktikan bahawa beliau tidak cuai. (Rujuk kes (i) *Neo Chan Eng lwn. Koh Yong Hoe* [1960] 26 MLJ 291 di ms 292 (ii) *Yew You & Anor lwn. Mah Poay Koh & Anor* [1970] 1 MLJ 57 di ms 59, (iii) *Ng Chui Sia lwn. Maimon bt Ali* [1983] 1 MLJ 110 dan (iv) *Muniyandi a/l Periyar & Anor lwn. Eric Chew Wai Keat & Anor* [2003] 4 CLJ 123).

F

G

[36] The findings of the learned Sessions Court Judge that the driver of the m/tractor is 100% liable is fundamentally flawed, cannot be sustained and has to be corrected by this court. This court in its appellate capacity is not only entitled but obliged to interfere with the decision if there is glaring misdirection or contain material flaws as in the instant appeal.

H

[37] Mahkamah ini juga berpendapat bahawa tidak ada sebarang percanggahan yang material di antara butir-butir kecuaiian terhadap pemandu m/van (simati pertama) yang dihidang di pernyataan

I

- A pembelaan dengan keterangan perayu kedua sehingga responden-responden telah dikejutkan atau diprejudiskan di atas keterangan perayu kedua di mahkamah terhadap kes responden-responden mengenai perletakan m/traktor di tepi jalan di sebelah kanan. Ini adalah satu kes yang jelas menunjukkan dan mahkamah ini ingin
- B menegaskan bahawa pemandu m/van (simati pertama) mengambil satu risiko besar untuk memotong dengan laju dua buah kenderaan di hadapan dan dalam masa yang sama bergerak dan mencerooboh ke sebelah kanan di mana satu keadaan merbahaya ditimbulkan oleh pemandu m/van (simati pertama) sendiri sehingga melanggar
- C m/traktor yang terletak di sebelah kanan.

- [38] Mahkamah ini berpendapat bahawa Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana tidak membuat penemuan atas fakta-fakta dan keterangan penting yang dikemukakan di hadapan mahkamah
- D dengan sewajarnya dan gagal menimbang keterangan-keterangannya dengan mencukupi dan secara kehakiman. Keputusan Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana tidak dibuat berdasarkan keterangan-keterangan atau di atas kehakiman yang dihargai (no judicial appreciation) tetapi semata-mata atas spekulasi dan tanpa
- E apa-apa asas dari segi undang-undang atau fakta. (Rujuk kes (i) *Guthrie Waugh Bhd. lwn. Malaiappan Muthuchumaru* [1972] 2 MLJ 62 di ms 67, (ii) *Chu Choon Moi lwn. Ngan Sew Tin* [1986] 1 MLJ 34 di ms 38 dan (iii) *Development & Commercial Bank Bhd. lwn. Num Tjuan Sdn. Bhd.* [1989] 2 CLJ 98; [1989] 1 CLJ (Rep) 26).
- F (Judicial reception of evidence requires that the oral evidence be critically tested against the whole of the other evidence and the circumstances of the case), (per Chang Min Tat FJ dalam kes *Tindok Besar Estate Sdn. Bhd. Lwn. Tinjar Co.* [1979] 2 MLJ 229 di ms 234).

- G [39] Oleh itu, mahkamah ini yang mendengar rayuan ini yang juga adalah satu perbicaraan semula (rehearing) dan setelah membaca dan meneliti nota-nota keterangan yang dicatat oleh empat orang Hakim Mahkamah Sesyen, mendapati pemandu m/van (simati pertama) sepatutnya didapati cuai sepenuhnya dan bertanggungjawab
- H di atas kemalangan tersebut. Keputusan mahkamah ini adalah berdasarkan kepada keterangan-keterangan lisan yang dicatat bersama dengan dokumen-dokumen dan keterangan senyap (silent evidence). Mahkamah ini atau mahkamah perbicaraan tidak boleh
- I memberi sebarang keputusan berdasarkan perasaan simpati kepada keluarga pemandu m/van (simati pertama) yang membuat tuntutan ini dalam tuntutan kecuai atau mengambil kira bahawa penghakiman akan dibayar atau ditanggung oleh pihak insuran

tetapi berdasarkan kepada keterangan-keterangan yang dikemukakan oleh seorang penuntut (claimant) dan boleh diterima dari segi undang-undang pada tahap imbangan kebarangkalian. (The trial court in the instant case, cannot be swayed by moral philosophy notwithstanding the insurers are liable in law to satisfy the judgment sum in cases where there is in force a policy of insurance to cover third party risks. As liability is a alive issue which has to be determined by the courts, the Sessions Court Judge must critically examine and evaluate the evidence produced in court and make a finding judiciously without allowing moral philosophy to creep into its mind where determining as to whether the plaintiff has established negligence against the defendant on a balance of probabilities. If the evidence produced at the trial court shows that the plaintiff or a deceased-driver was wholly or substantially responsible for the accident, the trial court must be prepared to dismiss the claim or apportion liability accordingly and not be swayed by moral philosophy or other extraneous considerations which are not recognised in law and place the entire blame on the defendant).

[40] Dalam kes *Jafri bin Elias lwn. Khor Tang Seah* [1992] 2 CLJ 1016, YA KC Vohrah (pada masa itu) di ms 1019 berkata:

In my view it was unjustified for the Judge to put liability at all on the defendant when the plaintiff had not discharged the onus of proof on him on balance of probabilities that the accident was caused by negligence of the defendant either wholly or partially and I therefore allowed the appeal of the defendant with costs.

[41] Walaupun penghakiman terhadap perayu kedua mungkin dibayar atau ditanggung oleh syarikat insuran m/traktor tersebut di mana sekiranya terdapat polisi insuran motor yang telah dikeluarkan untuk melindungi sebarang risiko pihak ketiga, keputusan mahkamah perbicaraan sepatutnya dan harus dibuat berdasarkan kepada keterangan dan bukan di atas prinsip moral (moral philosophy) di mana ia mungkin akan mengelabukan kehakiman-kehakiman dan alasan-alasan kehakiman kerana isu liabiliti masih wujud dan harus diputuskan oleh Mahkamah secara kehakiman. (The fact that the insurers are liable in law to satisfy the judgment sum in cases where there is in force a policy of insurance to cover third party risks should never be a significant consideration and is irrelevant in the determination of liability or on the assessment of damages. Moral philosophy has no relevance to liability at law for

A negligence and it runs counter to well-established and wholly acceptable law and cannot be extended beyond what that liability has hitherto been held to be).

B [42] Walau bagaimana pun dan oleh kerana m/traktor tersebut tidak diletak keseluruhan di bahu jalan tetapi sebahagian bahu jalan dan sebahagian di atas jalan seperti didapati daripada keterangan SP3, dan di atas fakta-fakta kes ini, mahkamah ini mempunyai budi bicara untuk membahagi liabiliti di antara perayu kedua dan pemandu m/van (simati pertama) tersebut. (The driver of the m/

C tractor is held to be 25% liable as there is a breach of the Road Traffic Rules 1959. Rule 12 of the Road Traffic Rules 1959 states:

D No driver or person in charge of a vehicle shall cause or allow such vehicle to remain stationary on any road in such a position or such a condition or in such circumstances as to cause or be likely to cause danger, obstruction or undue inconvenience to other road users of the road, whether or not driver is in attendance.

E [43] Mahkamah ini membahagi liabiliti 75% terhadap pemandu m/van (simati pertama) dan 25% terhadap perayu kedua dan perayu kedua bertanggungjawab ganti rugi berdasarkan kepada 25% liabiliti untuk kedua-dua kes. (Rujuk kepada s. 12(4) Akta Undang-Undang Sivil 1956 dan kes *Rubaidah bte Dirin (Suing As Widow Of Basia bin Bahari, Deceased, On Behalf Of Herself And The Dependants Of The Deceased)* lwn. *Ahmad bin Ariffin* [1997] 1 CLJ 447). (Therefore, the finding of 100% liability against the defendant driver of the m/tractor is set aside as it is against the weight of evidence and contain material flaws and is substituted by apportioning liability, being 75% contributory negligence against the deceased driver and 25% negligence against the driver of the m/

F tractor).

G

Ganti Rugi

H [44] Tanggungan simati pertama (dependants of deceased) berhak hanya untuk kerugian wang (pecuniary damages) seperti yang diperuntukkan di bawah s. 7(3) Akta Sivil 1956 (selepas ini dirujuk sebagai Akta tersebut) dan tidak lebih atau mendapat keuntungan. Soalan berapakah tuntutan tanggungan bukan satu isu undang-undang tetapi satu isu fakta dan budibicara dan ini sepatutnya

I diputuskan berdasarkan keterangan yang kukuh dan bukan di atas perasaan kasihan. (There is no place for personal sentiments or sympathy in a negligence suit for damages which if entertained

would cloud judicial vision and reasoning in determining the issue of liability and the amount of damages). Dalam menetapkan atau mentaksirkan ganti rugi kepada tanggungan di bawah s. 7(3) Akta tersebut, perkara yang penting adalah mahkamah tidak boleh mengambil kira perkara-perkara seperti yang diperuntukan di bawah s. 7(3)(i) Akta tersebut iaitu:

- (3) Ganti rugi yang kena dibayar oleh pihak di bawah subseksyen (1) kepada pihak bagi siapa dan untuk faedahnya tindakan diambil hendaklah, tertakluk kepada seksyen ini, akan menjadi pampasan kepada pihak bagi siapa dan untuk faedahnya tindakan diambil bagi apa-apa kehilangan tempat bergantung ditanggung bersama dengan apa-apa perbelanjaan yang munasabah tertanggung akibat tindakan salah, abai atau ingkar pihak yang bertanggung di bawah subseksyen (1):

Dengan syarat bahawa:

- (i) dalam menilai ganti rugi, hendaklah tidak diambil kira:
- (a) apa-apa jumlah yang telah dibayar atau kena dibayar di atas kematian si mati di bawah mana-mana kontrak insuran, sama ada dibuat sebelum atau selepas berkuatkuasanya Akta ini;
 - (b) apa-apa jumlah yang kena dibayar, akibat kematian tersebut, di bawah mana-mana undang-undang bertulis berhubung dengan kumpulan wang simpanan pekerja;
 - (c) apa-apa pencen atau gratuiti, yang telah atau akan atau mungkin dibayar berikutan dengan kematian itu; atau
 - (d) apa-apa jumlah yang telah atau akan atau mungkin dibayar di bawah mana-mana undang-undang bertulis berkaitan dengan pembayaran tentang apa-apa pun faedah atau pampasan, berkaitan dengan kematian itu;

[45] Dalam rayuan ini, sumbangan yang diberi oleh simati pertama kepada responden-responden masih diterima dari hasil perniagaan simati pertama seperti yang disumbang oleh simati pertama sebelum kematian simati pertama dan digunakan untuk tanggungan simati pertama di mana pendapatan yang diterima sekarang bukan di atas pekerjaan atau perkhidmatan isteri ke atas perniagaan tersebut. Pendapatan tersebut sekarang boleh diambil kira dan tidak dihalang di bawah peruntukan s. 7(3)(i) Akta tersebut untuk taksiran kerugian tanggungan. (Rujuk kes *Yap Ami & Anor lwn. Tan Hui Pang* [1982] CLJ 410; [1982] CLJ (Rep) 367).

- A [46] Dalam kes *Gammeli lwn. Wilson & Ors* [1982] AC 27 di ms 78, Lord Scarman di ms 78 berkata:

It must be shown on the facts found, to be at least capable of being estimated. If sufficient facts are established to enable the court to avoid the fancies of speculation, even though not enabling it to reach mathematical certainty, the court must make the best estimate it can. In civil litigation it is the balance of probabilities which matters.

- B
- C [47] Dalam keadaan tersebut di atas, mahkamah ini boleh dalam rayuan ini mengambil kira pendapatan yang diterima oleh responden-responden selepas kematian simati pertama atau tanggungan daripada perniagaan gunting rambut yang dijalankan oleh simati pertama sebelum kematian simati pertama. Kes yang dirujuk *Lim Chai Oon & Anor lwn. Normah bte Ismail & Anor* [1994] 2 CLJ 783 oleh peguam bagi responden-responden boleh dibezakan apabila dibandingkan dengan fakta kes di hadapan mahkamah ini di mana di kes *Lim Chai Oon & Anor* isteri simati terpaksa bekerja di ladang untuk mendapat hasil manakala dalam kes di hadapan mahkamah ini isteri simati pertama tidak bekerja di perniagaan gunting rambut simati pertama. Bagaimanapun keterangan yang dikemukakan dalam perbicaraan di Mahkamah Sesyen dalam rayuan ini dan keterangan yang diperolehi (elicited) melalui pemeriksaan balas daripada SP5 tidak berapa jelas di mana membuktikan kehilangan tanggungan adalah tugas plaintif. Dengan itu, mahkamah ini berpendapat bahawa pendapatan yang diterima oleh SP5 selepas kematian simati pertama tidak memberi gambaran yang jelas, sama ada pendapatan yang diterima sekarang oleh tanggungan adalah lebih atau kurang atau sama daripada apa yang disumbang oleh simati pertama sebelumnya, mahu pun terdapat keterangan secara am bahawa isteri ada terima pendapatan daripada perniagaan tersebut.
- D
- E
- F
- G

- H [48] Mahkamah ini juga mendapati bahawa responden-responden gagal untuk membuktikan di atas imbalan kebarangkalian bahawa simati pertama telah memberi kepada balunya (SP5) RM100 sehari di mana terdapat juga jurang di atas keterangan (gaps in evidence) dan sebahagian keterangan ada kekaburan atau ketidakjelasan (vague). Oleh itu, ganti rugi sebanyak RM1,378 sebulan seperti diawardkan oleh Hakim Mahkamah Sesyen tidak boleh dikekalkan dan di mana Hakim Mahkamah Sesyen telah membuat satu kesilapan dari segi fakta dan undang-undang (misdirected himself in law and on facts) dan semata-mata terima pakai hujah-hujah oleh
- I

peguam tanpa merujuk atau meneliti keterangan yang dikemukakan secara kehakiman. (It must be made clear that there cannot be any sentimental damages and any damages awarded to the family of the deceased must be based on the materials before the court and not award profit or more than the amount they had received prior to the deceased's death).

[49] Di atas keseluruhan keterangan untuk ganti rugi bagi tanggungan dan setelah mengambil kira kurang cabaran (lack of adequate challenge) oleh pembelaan semasa pemeriksaan balas di mana SP5 telah menjawab bahawa beliau tidak bersetuju bahawa tiada kerugian dialami sekarang daripada apa yang diperolehi sekarang berbanding dengan ketika mendiang masih hidup, mahkamah ini berpendapat bahawa sekiranya terdapat satu ketidakadilan (injustice) telah berlaku dalam perbicaraan terhadap award ganti rugi, mahkamah ini sepatutnya membetulkan keputusan itu. (Rujuk kes *Flint lwn. Lovel* [1936] 1 KB 354 di ms 359-360).

[50] Sebarang ganti rugi yang diawardkan tidak boleh dibuat berdasarkan kepada perasaan sentimen atau perasaan kasihan kepada keluarga simati dan award bagi ganti rugi hanya boleh dibuat untuk kerugian yang sebenarnya (actual loss) di mana keluarga (dependants) simati pertama telah sebenarnya dinafikan (deprived) dan bukan di atas andaian kepada kerugian (on presumption of such loss). ((It must be made clear that there cannot be any sentimental damages and any damages awarded to the family of the deceased must be based on the materials before the court and not award profit or more than the amount they had received prior to the deceased's death).

[51] Dalam kes *Chan Yoke May lwn. Lian Seng Co. Ltd. & Anor* [1962] 28 MLJ 243, isteri kepada simati menyatakan simati memberi sebanyak RM450 sebulan kepada beliau di mana pendapatan simati adalah RM574 sebulan. Mahkamah Tinggi membenarkan hanya sebanyak RM350 berdasarkan kepada pendapatan simati.

[52] Amaun yang digunapakai dan diterima untuk manfaat kepada tanggungan simati pertama dari perniagaan gunting rambut yang telah dijalankan oleh simati pertama adalah sepatutnya diputuskan dan diambil kira oleh mahkamah perbicaraan dan ini adalah satu perkara taksiran (assessment) dan bukan semata-mata kiraan (calculation) dan mahkamah perbicaraan tidak boleh membuat sebarang spekulasi semata-mata. (As for the loss of dependency to the widow and the five children, the learned Sessions Court Judge

- A** awarded damages being RM1,378 per month for four years five months totalling to RM74,412 as loss of dependency based on the bare submissions of counsels without proper judicial evaluation of the evidence produced at the trial. The learned Sessions Court Judge had also failed to take into account in the assessment of
- B** loss of dependency that the deceased's business was still continuing to produce income and the widow and the children were receiving income from the business). (Rujuk kes (i) *Nan Thiam Siew lwn. Chuang Wai Lan* [1959] 25 MLJ 126 dan (ii) *Abdul Malek bin Hassan lwn. Mohammad Hihwan bin Mastuki & Anor* [1987] 1 CLJ 22; [1987] CLJ (Rep) 29).

- [53]** Mahkamah ini berpendapat bahawa taksiran ganti rugi bagi tanggungan yang diawardkan oleh Hakim Mahkamah Sesyen adalah berdasarkan kepada amaun kiraan yang salah (incorrect amount) di mana adalah satu misdirection di mana beliau menerima semata-mata cadangan peguam-peguam yang dibuat dalam penghujahan tanpa sebarang fikiran kehakiman (without any judicial mind) dan ini telah menyebabkan satu kesilapan di atas fakta dan undang-undang (misdirection in law and on facts). (Findings on
- D** damages cannot be arrived by merely accepting submissions of counsels. In the instant case, the learned Sessions Court Judge had misdirected himself when he failed to critically examine and evaluate the evidence judiciously but instead just relied on submissions where he awarded the sum of RM1,378 per month
- E** as loss of support for four years and five months totalling to RM74,412 when the deceased's average net profit from his hair dressing saloon business (Barber) was only in the region of RM700 per month. (The widow claimed the deceased gave her RM100 per day totalling to RM3,000 per month). Oleh itu,
- F** mahkamah ini terpaksa masuk campur terhadap gantirugi yang diawardkan oleh Hakim Mahkamah Sesyen.
- G**

[54] Dalam kes *Davies lwn. Powell Duffryn Associated Collieries Ltd.* [1942] AC 601 Lord Wright di ms 616 berkata:

- H** 1. An appellate court is always reluctant to interfere with a finding of the trial judge on any question of fact, but it is particularly reluctant to interfere with a finding on damages which differs from an ordinary finding of fact that is generally much more a matter of speculation and estimate.
- I** No doubt, this statement is true in respect of some cases than of others. The damages in some cases may be objective and depend on definite facts and established rules of laws, as, for instance, in general damages for breach of contract

for the sale of goods. In these cases the finding of fact, and can equally be reviewed if there is error in law or in fact. At the other end of the scale would come damages for pain and suffering or wrongs such as slander. These latter cases are almost entirely matter of impression and of common sense, and are only subject to review in every special cases.

2. Where, however, the award is that of the judge alone, the appeal is by way of rehearing on damages as on all other issues, but as there is generally so much room for individual choice so that the assessment of damages is more like an exercise of discretion than an ordinary act of decision, the appellate court is particularly slow to reverse the trial judge on a question of the amount of damages. It is difficult to lay down any precise rule which will cover all cases, but a good general guide is given by Green LJ in *Flint v. Lovell* [1942] AC). In effect, the court, before it interferes with an award of damages, should be satisfied that the judge has acted on a wrong principle of law, or has misapprehended the facts, or has for these or other reasons made a wholly erroneous estimate of the damage suffered. It is not enough that there is a balance of opinion or preference. The scale must go down heavily against the figure attached if the appellate court is to interfere. Whether on the ground of excess or insufficiency. There is no question here of what may be called sentimental damage, bereavement or pain and suffering. It is a hard matter of pounds, shillings and pence, subject to the element of reasonable future probabilities. The starting point is the amount of wages which the deceased was earning, the ascertainment of which to some extent may depend on the regularity of his employment. Then there is an estimate of how much was required or expended for his personal and living expenses. The balance will given a datum or basic figure which will generally be turned into a lump sum by taking a certain number of years' purchase. (See *Wilson lwn. Pilley* [1957] 3 All ER 525, *Hang Jong Juan lwn. Tan Yeo Soon* [1986] 2 MLJ 5).

[55] Dengan itu, rayuan oleh perayu-perayu terhadap liabiliti dibenarkan dan keputusan Hakim Mahkamah Sesyen yang bijaksana di mana perayu kedua didapati 100% bertanggungjawab terhadap kemalangan diketepikan dan digantikan di mana perayu kedua didapati 25% bertanggungjawab dan pemandu m/van (simati pertama) bertanggungjawab serta kecuaian 75% terhadap kemalangan.

- A** [56] Seterusnya rayuan terhadap ganti rugi juga dibenarkan di mana award sebanyak RM1,378 sebulan bagi kehilangan tanggungan diketepikan dan diubah kepada RM600 sebulan untuk empat tahun lima bulan dan berjumlah RM31,800. Rayuan terhadap penolakan tuntutan pihak ketiga terhadap wakil peribadi
- B** Anthonysamy a/l Atputham dibenarkan di mana pihak ketiga bertanggungjawab 75% dan perayu kedua bertanggungjawab 25% kepada tuntutan responden-responden di Saman No: 53-295-1997 dan bagi tuntutan anak kepada penumpang simati kedua di Saman No: 73-24-1997.
- C** [57] Kos untuk rayuan ini dipersetujui sebanyak RM3,000 dan dibayar kepada peguamcara perayu-perayu. Deposit rayuan diperintahkan untuk dikembalikan kepada peguamcara perayu-perayu.
- D**
-
- E**
- F**
- G**
- H**
- I**